

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Sodno prepoved po § 283. obč. sod. r. je moči izreči le na premično premoženje, ki je v rokah tretje osebe različne od dolžnika.

Stefan A., doma na Ogerskem, je dal dva vagona orehovega lesa Franu R., da mu jih sežaga v oplatice (furnire). Dne 5. decembra 1888 dobi prvo partijo oplatic z žage, in ko je bil dne 11. decembra 1888 sežagan ostali les, hoče odpeljati še ostale oplatice. Ker pa niti prvih oplatic ni plačal, pridrži si Fran R. ostale oplatice, češ, dokler mu ne plača vse tirjatve za žaganje oplatic v znesku 279 gld. 76 kr.

Zaradi tega Stefan A. vloži tožbo proti Franu R. na Dunaji pri c. kr. za m. del. sodišči Mariahilf ter zahteva, da mu mora F. R. njegove oplatice, vredne 370 gld. brezpogojno izročiti. F. R. na to tožbo zahteva, naj tožitelj položi kavcijo 50 gld., a Stefan A. stori prisego, da ne more zahtevane aktorske kavcije 50 gld. niti položiti niti si priskrbeti.

F. R. je v tem vložil pri istem sodišči pod št. 5799 nasprotno tožbo proti St. A. zaradi imenovane tirjatve 279 gld. 76 kr. Na podlogi omenjene ubožne prisege prosil je F. R. tudi ob enem, naj se mu dovoli v varnost te tirjatve sodna prepoved na nasprotnikove oplatice, ki jih ima on sam v rokah. Svojo tirjatev je prositelj izpričal z overovljenim knjižnim izpiskom, nevarnost izgube pa skličujoč se na zgoraj omenjeno prisego ubožnosti.

C. kr. za m. d. sodišče M. je odbilo prošnjo z odlokom iz razlogov:

S prisego ubožnosti, ki jo je St. A. dne 30. aprila 1889 položil pri kr. ogerskem okrajnem sodišči v svoji reči proti Fr. R. peto. 370 gld. c. s. c. vsled tuk. odloka z dne 8. marcija 1889 št. 4116, rekše „da ne more aktorske kavcije 50 gld. ali tudi v manjšem znesku niti položiti niti si priskrbeti“, dokazano je le začasno pomankanje denarja, ne pa St. A-ova nepremožnost; kajti vzlic tej prisegi more imeti le-tá premičnine, kakor n. pr. prav pri nasprotniku samem, in še drugo premoženje. Ker torej nevarnost izgube za prosilčevo tirjatev 279 gld. 76 kr. po smislu § 283 obč. sod. r. s to prisego ni niti dokazana

niti izpričana, onda ni moči izreči sodne prepovedi na nasprotnikovo premičnino, ki je sedaj v prositeljevih rokah, v zavarovanje tirjatve 279 gld. 76 kr.

C. kr. višje deželno sodišče na Dunaji je ugodilo Fr. R-ovemu rekurzu. Premenilo je odlok prvega sodišča ter izreklo, da se tožitelju na podlogi njegovega knjižnega izpiska z dne 3. junija 1889 zaradi njegove tirjatve proti tožencu v znesku 279 gld. 76 kr. dovoljuje prepoved na nasprotnikove orehove oplate, ki so v tožiteljevih rokah, in da bodi opravičenje te prepovedi zavisno od razsodbe o prositeljevi tožbi de pr. 2. aprila 1889 št. 5799 — to pa zategadelj, ker je knjižni izpisek smatrati kot listino po smislu § 284 obč. sod. r. in ker je s prisego ubožnosti, ki jo je storil toženec dne 30. aprila t. l. „da ne more aktorske kavcije v znesku 50 gld. ali tudi v manjšem znesku niti položiti niti si priskrbeti“, dokazano, da je tožitelj zaradi pomankanja drugih zadostnih plačilnih sredstev pri toženci v nevarnosti.

Zaradi revizijskega rekurza je najvišje sodišče z ukazom z dne 3. septembra 1889 št. 10246 odločbo višjega sodišča premenilo in prošnjo za dovolitev prepovedi odbilo, ker more upnik po § 283 obč. sod. r. pōtem sodne prepovedi seči le na dolžnikovo premičnino, ki je v rokah „tretjega“, v le-tem slučaju pa po izjavi prositelja samega niso dani ti zákonski pogoji za dovolitev prepovedi.¹⁾

J. K.

b) Motena posest.

C. kr. okrajno sodišče v K. je v pravdi zaradi motene posesti Otona barona A. zoper Martina P. s konečnim odlokom z dne 18. aprila 1889, št. 3285 razsodilo, da ima tožitelj zadnjo mirno, faktično posest tiste zemlje travnika parc. št. 553 kat. obč. M., katera je v obrisu lokalnega ogleda oznamenjena z a—b, toženec pa da je to posest motil, ker je svojevoljno les vozil po tej zemlji a—b v obrisu lokalnega ogleda, — to pa, pomislivši, da je v tem postopanju tožitelju zgolj dokazati zadnjo faktično posest svojo, ter to, da jo je toženec motil, pomislivši, da tožitelj zahteva, naj toženec pripozna, da je on zadnji faktični posest-

¹⁾ Protivna razsodba z dne 29. aprila 1879, št. 4825, G. U. W. 7436 potrdila je razsodbi 1. in 2. inštanije češ, „da se le-ti strinjata s pravno naravo in namenom prepovedi kot varstvenega sredstva, in da mnenje, da je moči doseči prepoved tudi na reči v rokah dolžnikovih, ni protivno § 283 obč. sod. r.

nik travniške zemlje, ki je v obrisu oznameno z a—b, in da ga je toženec v tej posesti motil, ko je svojevoljne vozil les po tej zemlji a—b obrisa, pomislivši torej, da tožitelj ne zahteva, naj se mu pripozna, da ima on zadnjo faktično posest travnika, nego le, da ima zadnjo posest povožene zemlje tega travnika a—b obrisa, pomislivši, da toženec ni prerekel, da je tožitelj zadnji faktični posestnik travnika ali travnikovega dela, nego je le trdil, da po prepirni zemlji uže od nekdanj mirno vozi, pomislivši torej, da se kaže po tožitelju dokazana zadnja faktična posest prepirne zemlje, in pomislivši, da tožerec ni dokazal, kakor je trdil, da je po prepirni zemlji vozil uže od nekdanj in mirno, ker so njegove priče sicer potrdile, da so ga videle do zadnjega vozečega po delu travnika med jamama, niso pa mogle potrditi, da je vozil po prepirni zemlji a—b obrisa, pomislivši, da po tem takem toženec ni dokazal trditve svoje, da od nekdanj vozi po prepirni zemlji, da je torej njegovo vožnjo po prepirni zemlji smatrati za motitev tožiteljeve posesti.

Toženec je proti temu konečnemu odloku vložil rekurz, katerega je c. kr. višje deželno sodišče v Gradci z odločbo z dne 19. junija 1889, št. 6000 smatralo opravičenim, odbijajoč tožbeno zahtevo in sicer zaradi naslednjega pomišljanja:

Nedvomno izhaja iz tožbe ter razprave, in toženec prav nič ne prereka, da je tožitelj posestnik travnika parc. št. 553 kat. obč. M. po vsem njegovem obsegu, ki ga je preiskal lokalni ogled, tudi tistega dela njegovega torej na katerem se je pri lokalnem ogledu videl in izpričal vožnji tir a—b med jamama e—f in g—h. Priče pa so potrdile, in sicer nesumni Ivan S. za predlansko leto, nesumna Pavel K. in Franc P. za lansko leto, relativno zavržna priča Ivan K. tudi za lansko leto, da je toženec po poprej označeni tožiteljevi zemlji med jamama izvažal les. Takó tudi takšno vožnjo lesa potrjujejo za prejšnjo dobo oba sina Jernej in Ivan P. ter nekoliko tudi nesumna priča Lucija S. Gledé na te pozitivne izpovedbe prič nima pomeña, kar so potrdile tožiteljeve priče, ki so zgolj izpovedale, da nikdar niso bile zapazile vožnjih sledov, zategadelj ne, ker so priče toženčeve izkazale dejansko zvrševanje, zadnjo faktično posest vožnje pravice torej po večkrat navedeni tožiteljevi travniški zemlji med tistima jamama. Zaradi tega tudi ničesar to ne odločuje, če toženčeve priče niso mogle potrditi, da je toženec po zemlji med jamama ali le v smeri a—b vozil, nego iz tega k večjemu izhaja, da toženec zvršujoč svojo posest ni bil vezan na nobeno dolo-

čeno vožnjo smer. Toženčeve vožnje po tožiteljevem travniku, proti kateri se upira le-tá tožba, ni torej moči smatrati kot pravo protivnega prikrajševanja tožiteljeve stvarne posesti, torej ne kot njene motitve in sicer tem manj, ker tožitelj ni niti trdil, niti dokazovati poskusil, da je dokazana faktična pravna posest toženčeva na zemlji med obela jamama veljala zgolj in samo za določeno vožnjo smer. Zatorej je bilo ugoditi rekurzu, predrugačiti konečni odlok okrajnega sodišča ter odbiti tožbeno zahtevo.

Na revizijski rekurz tožiteljev je pa c. kr. najvišje sodišče konečni odlok okrajnega sodišča obnovilo in to zaradi naslednjega pomišljanja:

Po tožiteljevem travniku Uševku drži v smeri, katera je v predležečem obrisu vrisana z rudečilom, dobro povoženi vožnji pot, po katerem lahko mejaši in tudi toženec spravljajo iz gozda plodove; če pa je toženec poslednjič preko tega travnika peljal les v smeri a—b obrisa, moti! je tako tožitelja v posesti tega travnika, ako ne dokaže, da poseduje pravico svoje gozdne plodove po svoji volji izvažati tudi drugod, a ne samo v navedeni, z rudečilom označeni smeri. Potrdile so pa sicer priče toženčeve, da je toženec tudi zadnji čas gozdne plodove izvažal dejanski po zemlji med jamama e—f in g—h, toda po § 313 obč. drž. zak. stopi se v posest pravice rabiti v svoj prid reč koga drugega le tedaj, ako se to godi z dopuščanjem tega drugega, — toženec pa sam ne trdi, da bi mu bil tožitelj dopustil po tem travniku voziti koder si bodi, in tudi ni pojasnil, da je tožitelju sploh bila znana toženčeva vožnja v smeri a—b ali po zemlji med jamama e—f in g—h ali da bi njemu to ob navadni pazljivosti moralo znano biti in je on to vožnjo molče prenašal — nego tožitelj je z več nesumnimi pričami, katere so ta travnik bodi si same imele v zakupu, bodi si vdeleževale se, ko se je raz njega spravljalo seno in stelja, dokazal, da več let sploh ni bilo zapaziti nikakih vožnjih sledov med navedenima jamama. Toženčeve vožnje v tej smeri niso torej mogle po smislu § 313. obč. drž. zak. dovesti do posesti in zato je bilo ugoditi revizijskemu rekurzu tožiteljevemu, premeniti pobijano višjesodno odločbo in obnoviti prvosodni konečni odlok.

c) Zakoniti sodedič, hoteč izključiti zakonitega sodediča od zakonitega nasledstva, mora izključenja razlog dokazati. — Proti sodediču, sodno zadobivšemu upravljanje in uživanje dedine, smeti je dovoliti sekvestracijo dedine samo pod uveti občnega sodnega reda. — V nespornem postopanju se ne dadó uporabiti določila §§ 24. in 25. zakona z dné 16. maja 1874. l., št. 69 drž. zak.

V zapuščinski razpravi po Hrabru B., umrlem 20. aprila 1885. leta v Rojanu brez poslednje volje in zapustivšem devetero otrok, je c. kr. okrajno za mesto delegovano civilno sodišče v Trstu z odlokom s 26. junija 1887, št. 23902 — pomislivši, da je sedmero otrok rajnega Hrabra B. po glasu listin pod A, B, C, D, E, F in G izrecno uže naprej odpovedalo se vsaki ded pravici po imenovanem svojem otcu njemu na korist, in da je on vse te odpovedi za živa sprejel in odobril; pomislivši, da je pogledom na te odpovedi bila s tusodnim odlokom z dne 11. marcija 1887, št. 8999 sprejeta Radoslava in Večeslava B. nepogojna dedičem prigrasitev k zapuščini rajnega njijinega otca in sicer za vsakega na polovico te zapuščine, ter da je bilo njima vsled tega na podlogi § 810. obč. drž. zak. izročeno upravljanje in uživanje te zapuščine; pomislivši, da med temi odpovedmi je tudi odpoved Zvonimira B.-a in sicer v listini z dne 17. marcija 1878. l. pod A, s katero je on, priznavši, da je za očastvo (za vse dedne pravice po svojem otcu) uže dovršeno oddeljen, odpovedal se izrecno vsake dedne pravice po svojem roditelji in celo tudi pravice do legitime ali nujnega dela; pomislivši, da je v nespornem postopanju tako odpoved z vsemi zakonitimi oblikami, podpisano namreč od izdatelja vpričo dveh svedokov pred c. kr. javnim beležnikom dr.-om V. M.-om, overovivšim te podpise pod poslovnim svojim števil. 13581, smatrati za pravnoveljano tako dolgo, dokler ne doseže pobijatelj v spornem rednem postopanju priznanja o njeni neveljavnosti; pomislivši, da se opirata Radoslav in Večeslav B. na le-tó, polno vero zaslužujočo listino in da je zato na njijini strani nedvomno krepkejša dedna pravica, nego na strani Zvonimira B.-a, ter da bi moral le tá, ako hoče doseči dedno pravico po svojem otcu, razkrečiti najprvo protie njemu glasečo se, uže večkrat napominano odpoved; pomislivši, da je po zgoraj navedenem, uže z davna pravokrepnem odloku bilo izročeno Radoslavu in Večeslavu B.-u upravljanje in uživanje otcév

zapuščine in da je opirala se taka privolitev na uže napominane odpovedi, katere je smatrati v tem postopanju pravnoveljavnimi, dokler se ne proglasé neveljavnimi; pomislivši, da gledé na vse to in glede na določila §§ 551. in 767. obč. drž. zak. v nespornem tem postopanju ni smeti Zvonimira B.-a kot dediča pokojnega njegovega otca vzeti za sedaj v nikakeršen ozir; pomislivši, da od Zvonimira B.-a zahtevana sekvestracija vse zapuščine rajnega njegovega otca ni nikakor utemeljena, ker ni on dokazal preteče nevarnosti, o kateri govori § 293. obč. sod. r.; — a) sprejelo Zvonimira B.-a nepogojno dedičem prigrasitev k devetemu delu očeve zapuščine, b) zavrnilo ga z njegovo zahtevo, da mu njegova oba brata Radoslav in Večeslav B. priznata dedno njegovo pravico v deveti del zapuščine rajnega njihovega otca, na redno pravdno pot, določujoč mu v to svrho tritedenski rok, c) odbilo njegovo prošnjo, da se dene pod sekvester vsa zapuščina pokojnega njegovega otca.

Vsled Zvonimir B.-ovega rekurza proti temu odloku je c. kr. višje deželno sodišče Tržaško z rešilom svojim z 12. avgusta 1887. l. št. 3064 — pomislivši, da opira rekurent Zvonimir B. svojo pravico do devetega dela zapuščine rajnega svojega otca Hrabra B.-a na isti naslov zakonitega nasledstva, na čigar podlogi zahtevata Radoslav in Večeslav B. izključivo pravico do vse zapuščine istega pokojnika; pomislivši, da je pravica, ki si jo Zvonimir B. prisvaja, popolnoma opravičena v vodilih zakonitega nasledstva, na katera se on sklicuje, a Radoslav in Večeslav B. trdita v opravičevanje protivne svoje pravice, da je preminola njegova pravica po odpovedi, katere on ne priznava in jej je tudi vsako pravno moč odrekel; pomislivši, da vprašanja glede obstoja in pravnoveljavnosti napominane odpovedi ni moči rešiti v nespornem tem postopanju, pač pa rednim pravnim pôtem, in da je treba misliti si Zvonimira B.-a s krepkejšim naslovom glede njim nastopljenega devetega dela zapuščine in sicer tako dolgo, dokler Radoslav in Večeslav B. ne dokažeta pravnoveljavnosti odpovedi pod A, ki sta jo privedla, in je zato bilo naložiti Radoslavu in Večeslavu B. v bodočem pravnem sporu ulogo tožiteljevo, ne pa Zvonimiru B.-u, kakor je to storil prvi sodnik, ne kaj točno uporabivši § 126. ces. pat. z 9. avgusta 1854, št. 208 drž. zak.; pomislivši, kolikor se tiče Zvonimir B.-ove stranske zahteve: „vsa zapuščina pokojnega Hrabra B.-a naj dene se pod sekvester“, da je po drugem oddelku § 127. ces. pat. z 9. avgusta 1854, št. 208

drž. zak., oskrbovanje sporne dedine prepustiti tistemu, kateremu je bila sodno izročena, seveda, kolikor ne bi nastopili za protivno stranko uveti, predvideni sodnim redom za sekvestracijo kakega imenja proti njegovemu posestniku; pomislivši, da sta v le-tem slučaju, še predno je rekurent priglasi se dedičem k devetemu delu očeve zapuščine, rekše pri naroku dne 16. junija 1887. l., Radoslav in Večeslav B., nastopivša vso zapuščino, bila pridobila njeno upravljanje in uživanje uže z odlokom z 11. marcija 1897, št. 8999; pomislivši, da je glede na vse to v tem napornem postopanju bilo nedopustno prositi sodne sekvestracije zadevne zapuščine, ker je treba tudi pomisliti, da je sporni del dedine komaj jedna devetina in da zaradi tega Radoslavu in Večeslavu B.-u, ki nesporno posedujeta vseh drugih osem devetin omenjene zapuščine, ni moči proti njijini volji naprtiti po smislu §§ 833. in 836. obč. drž. zak. tujega upravitelja; pomislivši, kolikor se tiče stroškov na rekurz, da na sodna poslovanja v nespornem postopanju ni moči uporabiti določil §§ 24. in 25. zakona s 16. maja 1874, št. 69 drž. zak.; — odobrivši po nekaj rekurz, pustilo odlok c. kr. civilne mestne preture Tržaške z dne 26. junija 1887, št. 23902, kakeršen je glede nepobijane *a*-točke njegove, in potrdivši isti odlok glede točke *c*, premenilo ga glede točke *b* nastopno: „Sodedičema Radoslavu in Večeslavu B. ukazuje se, 1) da nastopita kot tožitelja proti Zvonimiru B. zaradi priznanja svoje dedne pravice do devetega dela zapuščine rajnega Hrabra B., rekše do onega, kateri je nastopil Zvonimir B., 2) da opravičita v treh tednih pod posledicami § 125. ces. patenta z dne 9. avgusta 1854, št. 208 drž. zak. pred zapuščinskim sodnikom, da sta odnosno svojo tožbo podala.“ Tudi je ob enem izreklo, da mora rekurent stroške svojega rekurza sam trpeti.

Ces. kr. najvišje sodišče je z odločbo z dne 25. oktobra 1887, št. 12055 odbilo Radoslava in Večeslava B. redni in Zvonimira B. izvenredni dvorni rekurz, a potrdilo povse rešilo višjega sodišča to pa: pomislivši, kolikor se tiče rednega revizijskega rekurza bratov Radoslava in Večeslava B., da snujeta ona dva in tudi njijin brat Zvonimir svoje zahteve glede zapuščine pokojnega si otca Hrabra B. iz naslova zakonitega nasledstva kakor sinovi istega prednika; pomislivši, da zahtevata Radoslav in Večeslav B., da se prisodi njima vsa očeva zapuščina in sicer dve devetini na temelji zakonitega nasledstva, vseh ostalih sedem devetin pa na temelji listin, priloženih prošnji de pr. 3. marcija 1887. št. 8999 pod A do G, ter da je iz

te zapuščine izključiti njiynega brata Zvonimira zaradi druge točke v listini z dne 21. marcija 1878 pod A, češ, da se je on izrecno odpovedal po smislu in pod učinki § 551. obč. drž. zak. vseh čiharnih dednih pravic neizključivši niti pravic do nujnega dela toliko po svojem otcu, kolikor po svoji materi; pomislivši, da je Zvonimir B. pri zapuščinski razpravi po imenovanem pokojniku dne 25. junija 1887. l. izrecno tajil, da je on podpisal zadevno odpoved pod A; pomislivši torej: ker izvajajo toliko Radoslav in Večeslav B. nasledstvene svoje pravice do očeve zapuščine iz jednega in istega ter jednako močnega naslova (zakonitega nasledstva), ni tu govora o kakem uporabljanji določil §§ 125. in 126. ces. pat. z dne 9. avgusta 1854, št. 208, drž. zak., — in Radoslav in Večeslav B., ki se opirata na listino z dne 21. marcija 1878. l. pod A, in ki hočeta, da se na podlogi te listine izključi njiyn brat Zvonimir od vsakega dodelila iz očeve zapuščine, morala bi izzvati tako izključenje s pravilno tožbo v rednem ustnem postopanju, kajti v nespornem sodstvu ni smeti in ni moči izreči nika-keršne sodbe glede kreposti, obsežnosti in opredelnosti uže večkrat ome-njene odpovedi pod A; pomislivši, kolikor se tiče Zvonimir B. ovega izvenrednega revizijskega rekurza, da je bilo dovoljeno njegovima bra-toma Radoslavu in Večeslavu uže z odlokom z dne 11. marcija 1887. l. št. 8909 upravljanje in uživanje vse čiharne očeve zapuščine in ker nista torej ona dva privolila, da bi se razdelilo njeno upravljanje, — ne bi bilo moči dovoliti drugega, nego sekvestracije zadevne dedine, a tudi le-tó samo toliko, kolikor bi Zvonimir B. dokazal, da so nastopili pogoji, predvideni občnim sodnim redom za dovolitev sekvestracije, a on tega storil ni, kajti on tega ni dokazal, da on niti trdil ni, da bivajo taki pogoji; in konečno pomislivši, da se ne uresničuje no-beden pogojev, zaradi katerega bi bilo po smislu § 16. uže omenjenega ces. patenta prenarediti ukrepe nižjih sodišč.

T.

Kazensko pravo.

K §-u 157. kaz. zak. in § 281. št. 3., 4., 5. kaz. pr. r.

Z razsodbo z dne 19. julija 1888, št. 5357 spoznalo je c. kr. de-želno sodišče v Lj. po drugi obravnavi — prva dne 21. junija 1888 je bila na predlog javnega obtožitelja preložena — obtoženca Tomaža R-a krivim hudodelstva težke telesne poškodbe po § 157. kaz. zak.,

storjenega s tem, da je pri hudem ravnanji zoper Nežo M. dne 27. marcija 1888, v K-i od več ljudij započetem, pri katerem je bila Neža M. s tem, da sta se jej polomili na roki obe kosti, poškodovana težko na svojem životu, a se ne da izkazati, kdo jej je težko poškodbo prizadejal, sicer ne z nakano usmrtiti jo, pa vendar z drugim sovražnim namenom se s tem lotil, da je vdaril s kolom po njej.

Razlogi:

Dne 27. marcija 1888 peljali so se fantje od vojaškega nabôra po cesti iz P. proti G-u. Pri mitnici v K-i nataknili so rudečo ruto na palico. Zaradi tega razkačena priskočita s koli oborožena obtoženec Tomaž R. in France P. k sprednji strani voza. Tu je sedel voznik Pavle C. na levi, Neža M. pa na desni strani. Sodišče je smatralo tudi za dokazano, da je obtoženec udaril dvakrat po konji — to sam priznava — in prepričalo se iz izpovedeb prič Pavla C-a in Franceta P-ka, da ni bil obtoženec, ki trdi, da se na drugo zbog svoje popolne pijanosti ne spominja, pijan toliko, da ne bi vedel, kaj dela. Da je udaril obtoženec kake dvakrat ali trikrat po konji, potrjuje tudi priča France P. Daljnje izpovedbe te priče — namreč, da on ni udaril niti konja niti po Neži M., ampak da je obtoženec udaril tudi Nežo M. —, sodišče ni moglo v poštrev jemati, preverivši se o neresničnosti te izpovedbe ne le iz izpovedeb drugih prič, ampak tudi uvaževaje, da je ta priča sama pobijala izpovedbe svoje v kazenskem postopanju. Priči Neža M. in voznik Pavel C. potrjujeta soglasno, da je jeden tistih fantinov, ki sta se lotila sprednjega dela voza, udaril dvakrat ali trikrat konja na zadnjo nogo. Voznik dodaje tudi, da je na to pognal konja, in obe priči pričujeta nadalje, da je potem drugi fantin udaril po Neži M., ki pa je odbila udarec z levo roko in je kol zaradi tega zadel le koželnico in podlehtnico. Sodišče je smatralo ti izpovedbi za resnični, ni se pa prepričalo o tem, da je le jeden teh dveh fantov udaril po Neži M., ko je bil uže prej udaril dvakrat ali trikrat po konji, pomislivši, da nista mogli ti priči razločiti, da je le jeden teh dveh fantov udaril po Neži M. in sicer ta ne, ker je bila zelo prestrašena, voznik pa ne, ker je imel tačas le konja v mari. — Na podlogi pričevanja Janeza U., kateri je bil priča vsega dogodka in stal le nekoliko korakov proč, smatralo je sodišče dokazanim, da je potem, ko sta Tomaž R. in France P. napadla voz, udaril najprej France P. po sprednji strani voza s kolom, a da ni nikogar zadel; da je potem Tomaž R. udaril večkrat

konja; da je na to voznik pogнал konja in da sta takrat oba udarila po sprednji strani voza; zaradi tega udarca bila je Neža M. teško telesno poškodovana in na to motena v zdravji ter nezmožna za svoj poklic najmanj 30 dni; zlomljeni sta ji bili koželnica in podlehtnica; dokazati pa ni moči, kedo jo je tako udaril.

Obtoženec se izgovarja, da se ni mogel lotiti Neže M., ker mu je Anton Št. izmaknil prej kol iz roke. Temu protivno pričuje pod svojo prisego F. P-k, da je Anton Št. sicer prijel za kol, ki ga je obtoženec v rokah imel, da pa ga mu ni mogel povse izviti; tudi pravi priča Janez U, da je videl prav dobro, kako je obtoženec udaril s kolom ali kakim drugim orodjem. Z vsem tem je dokazano, da se je obtoženec Tomaž R. dejansko lotil Neže M., in ker obtoženec trdeč, da je napad započel iz jeze zaradi razobešene zastave, priznava s tem sam svoj hudobni namen, in dokazana je tudi obtoženčeva krivda po smislu § 157. kaz. zak. ne pa po smislu §§ 152. in 155. b) kaz. zak., kajti jedini dokaz za to, da je bil obtoženec jedini krivec, je le priča France P., omenjeno pa je uže, da iz zgoraj navedenih razlogov sodišče ni moglo verjeti tej priči.

Ničnostno pritožbo, katero je obsojenec proti tej razsodbi objavil in sub. praes. 7. avgusta 1888, št. 5584 obrazložil, je c. kr. najvišje kot kasacijsko sodišče z odločbo z dne 18. septembra 1888, št. 9977 kot očitvidno neosnovano zavrglo po § 4., št. 2 zakona z dne 31. decembra 1877, št. 3 drž. zak. ex 1878, to pa iz naslednjih

razlogov:

Pritožba se skuša opirati na ničnostna vzroka št. 3. in 4. § 281. kaz. pr. r. in sicer — na prvi vzrok zaradi tega, ker se je France P., dasi je dokazano ali vsaj sumnėti, da je dejanje, o katerem je bil zaslišan, storil sam ali se ga vsaj vdeležil, in ki se je po očitvidni pomoti zaprisegel pri prvi glavni obravnavi proti določbi § 170. št. 1 kaz. pr. r., vendar-le pri drugi glavni obravnavi zaslišal proti zagovornikovemu predlogu kot priča — na drugi vzrok pa zaradi tega, ker se ni ugodilo zagovornikovemu predlogu, preložiti drugo glavno obravnavo v to svrho, da se povabi še priča Anton Št. Istinito ni nijednega navedenih vzrokov ničnosti in sicer prvega št. 3. § 281. kaz. pr. r. ne, ker se ta § ne sklicuje na nobeno zakonsko določilo, ki bi prepovedovalo pod ničnostjo zaslišati kot pričo osebo, ki je sama sumna, da je storila dejanje, o katerem jo je zaslišati, ali se ga vsaj vdele-

žila, če je bila ta oseba zaprisežena uže v kakem prejšnjem stanji postopanja. Le to, da se taka oseba zapriseže, bodi nično po § 170. št. 1. kaz. pr. r., katero zákonsko določbo ima v mislih § 281. št. 3. kaz. pr. r. Vzroka ničnosti vsled tega, da se je ta priča celo zaprisesla pri prvi glavni obravnavi, pa pritožba prav nič ne omenja; o tem torej tudi po § 290. kaz. pr. r. ni razmotrivati. Glede tega, kar navaja pritožba, da se je zaslišala ta priča proti nasprotujočemu zagovornikovemu predlogu in da je zaradi tega utemeljen vzrok ničnosti po št. 4 § 281. kaz. pr. r., je opomniti, da prav zaradi tega, ker ni zakona, ki bi prepovedoval zaslišati Franca P. kot pričo, ni moči reči, da se je s tem, ko se je zavrnil omenjeni zagovornikov predlog, krušil zagovor varujoči zakon ali tako pravdno načelo.

Kar se pa tiče tega, da se ni preložila druga glavna obravnava v to svrho, da bi se povabil priča Anton Št., ozirati se je na to: če bi bil le-ta tudi povabljen in bi potrdil, da je izvil kol iz rok obtožencu, zamahnivšemu z njim proti Neži M., hoteč jo udariti, nasprotovala bi tej izpovedbi vender-le izpovedba Janeza U-a, ki pri dogodku ni vdeležen in ki je potrdil, da je le nekaj korakov proč videl dobro, kako sta obtoženec in France P. udarila po sprednjem delu voza, kjer sta sedela voznik in Neža M., z nekim orodjem, da pa ne ve, je li bil to kol; zato je prav tako lahko mogoče, da je dobil obtoženec po tem, ko mu je Št. izvil kol, drugo orodje in da je s tem na to udaril. Ker torej odklonitev predloga, da se obravnava preloži in povabi Anton Št., ni mogla imeti nobenega obtožencu škodljivega vpliva na razsodbo, tu ne more obveljati vsled zadnjega odstavka § 281. kaz. pr. r. vzrok ničnosti po št. 4 § 281 kaz. pr. r. Zavrnuti pritožbo ničnosti je torej opravičeno.

(Konec prihodnjič.)

Iz zemljejnjižne prakse.

a) Rekurz je nedopusten zaradi jezika in dotično odločbo je izpodbijati administrativnim pôtem.

M. R. je (Ukaz c. kr. viš. dež. sodišča v Gradci z dne 10. aprila 1889, št. 3941.). po dru. P. vložil rekurz zoper to, da je pododlok okrajnega sodišča v Ko., ki veleva zvršiti zemljejnjižno dejanje, dovoljeno od okrajnega sodišča v Ka., izšel v nemškem jeziku, da je